

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

YATIRIM

TEŞVİK

BÜLTENİ

2026
BİRİNCİ YARIYIL

GÜÇ, GÜVEN PERFORMANS!

470.000 Nm
NOMİNAL TORK

Türkiye'de
seri üretimi yapılan
en büyük
ağır hizmet tipi
yatık redüktör.

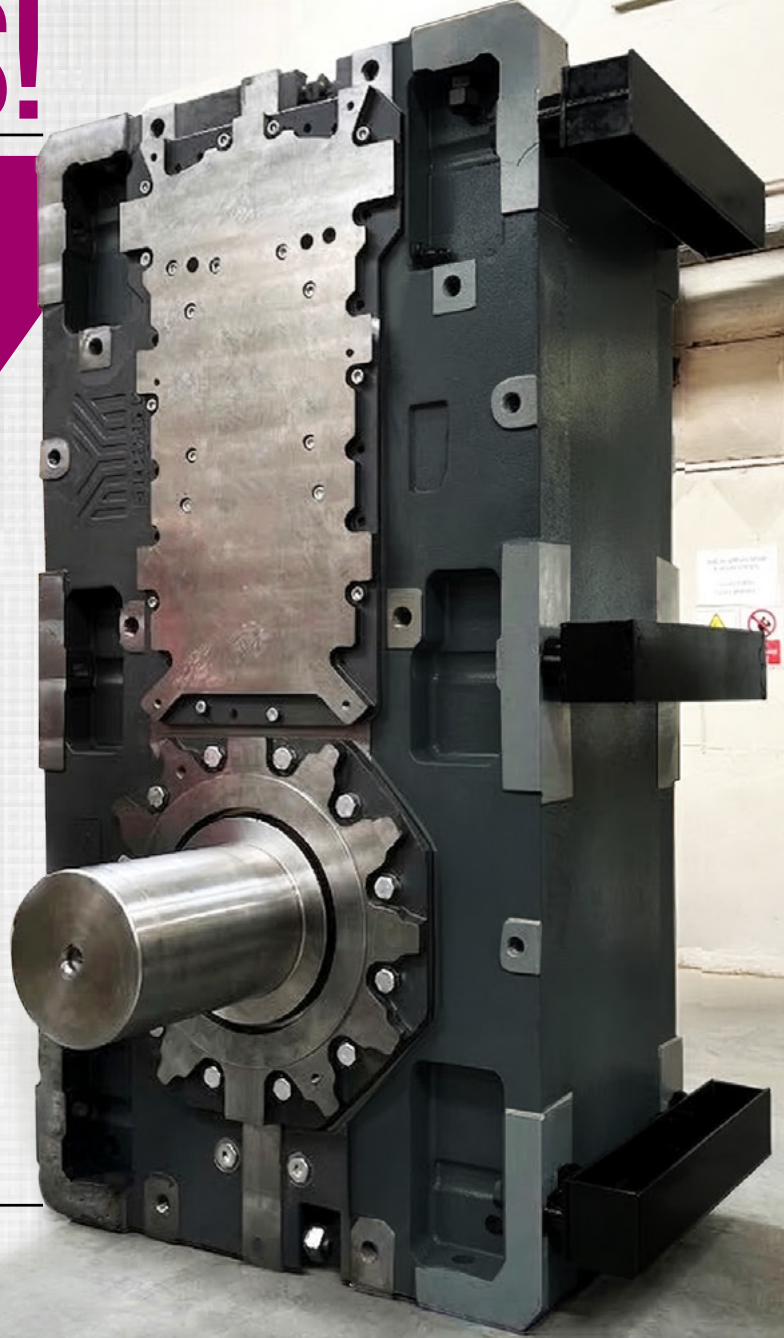

12 TON
AĞIRLIK

YERLİ ÜRETİM
AĞIR HİZMET

2700 mm

850 mm
EN

1400 mm
BOY

2700 mm
YÜKSEKLİK

REDÜKTÖR VİDEOSU

/yilmazreduktor

www.yr.com.tr

1958'den beri

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM
TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

YATIRIM TEŞVİKİNE YÖNELİK
YENİLİKLER VE FİNANSMAN
PAKETLERİ

EKONOMİYE GENEL BAKIŞ

I TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

2012/3305'ten 2025/9903'e

Teşvik Sisteminin Yeni Mimarisi

2025/9903 SAYILI KARAR — YENİ 3 SÜTUNLU MİMARİ

Sütun	Alt Program / Sistem
1. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi	Teknoloji Hamlesi · Yerel Kalkınma Hamlesi · Stratejik Hamle
2. Sektörel Teşvik Sistemi	Hedef Yatırımlar · Öncelikli Yatırımlar
3. Bölgesel Teşvikler	6 Bölge (devam)

Geçiş Takvimi

30 May 2025

9903 RG'de yayım

Haz-Eki 2025

Geçiş kuyruğu (57 belge)

Kas 2025+

Tamamen yeni sistem

1 Oca 2026

Yeni eşik tutarları

31 Ara 2030

Başvuru tavanı

NEDEN DEĞİŞTİ?

Eski Sistemin Yapısal Sınırları (2012–2025)

- 13 yıl boyunca biriken karmaşıklık ve revizyon yorgunluğu
- Genel teşvik sistemi seçicilikten yoksundu — her sektöre benzer destek, kaynaklar dağıldı
- Bölgesel teşvik bazı sektörlerde yetersiz farklılaşma sağladı; teknoloji odaklı yatırımlar için özel mekanizma yoktu
- 12. Kalkınma Planı'nın (2024–2028) yüksek katma değer hedefi ve yeşil/dijital dönüşüm zorunluluğu (CBAM, Net Sıfır2053) yeni bir çerçeve gerektirdi
- Türkiye Yüzyılı vizyonu: Türkiye'nin bölgesel finans ve ticaret merkezi hâline gelmesi

NE DEĞİŞTİ?

Mülga Edilenler ve Yeni Unsurlar

- 2012/3305 sayılı eski karar ve 2018/11201 Cazibe Merkezleri Programı yürürlükten kaldırıldı
- Genel teşvik sistemi sona erdi — artık her sektör destek alamıyor
- Gümrük muafiyeti, KDV istisnası ve vergi indirimi devam ediyor; faiz/kâr payı desteğinin üst sınırları yenilendi
- Makine Desteği (YENİ): 2M TL üzeri makineler, sabit yatırımın %15'i — azami 240M / 180M TL
- Yeni eşikler: 1–2. Bölge asgari 15,1M TL · 3–6. Bölge asgari 7,5M TL (1 Ocak 2026)

ANALİZ

9903 sayılı Karar, teşvik sistemini "yatırımı çekmek" hedefinden "doğru yatırımı çekmek" hedefine taşımaktadır. Genel teşvik uygulamasının kaldırılmasıyla her sektörün otomatik destek aldığı dönem sona ermiş; destek Hedef ve Öncelikli yatırımlar ile Stratejik Hamle kanallarına daraltılmıştır. Gümrük muafiyeti, KDV istisnası ve vergi indirimi korunurken, sabit yatırımın %15'ine kadar makine desteği yeni bir unsur olarak eklenmiş; buna karşılık 1 Ocak 2026'dan itibaren geçerli asgari yatırım tutarları yükseltilmiştir. Yatırımcı açısından soru artık "teşvik alabilir miyim" değil, "projem hangi kanala ve hangi eşığe oturuyor" hâline gelmiştir.

* 2025/9903 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı (30 Mayıs 2025, Resmî Gazete) esas alınmıştır.

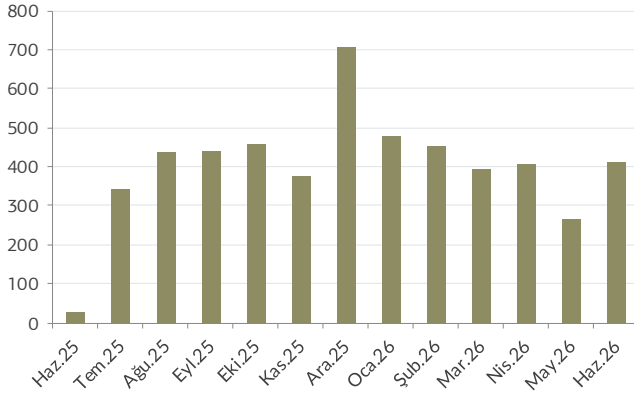
TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

9903 Sisteminin 13 Aylık Bilançosu (Haziran 2025 – Haziran 2026)

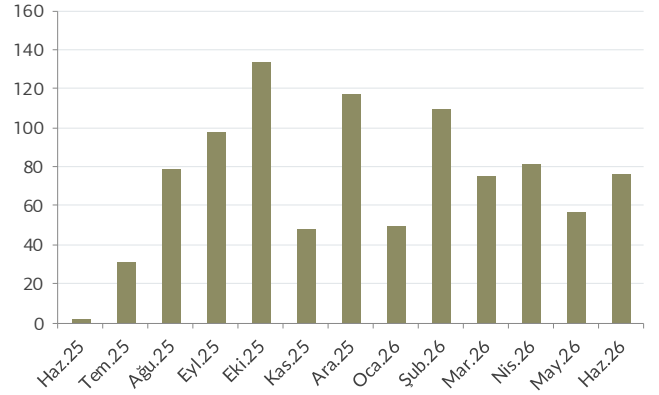
2025/9903 SAYILI KARAR KAPSAMINDA DÜZENLENEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ — AYLIK SEYİR														
	Haz.25	Tem.25	Ağu.25	Eyl.25	Eki.25	Kas.25	Ara.25	Oca.26	Şub.26	Mar.26	Nis.26	May.26	Haz.26	13 Aylık*
Belge Adedi	27	342	435	440	456	375	705	478	452	395	408	266	411	5.173
Sabit Yatırım (Milyar TL)	1,6	30,5	78,4	97,7	133,7	47,8	117,6	49,5	109,9	75,1	81,0	56,2	76,2	1.117,3

* Son sütun bültenin 13 aylık kümülatif rakamıdır. Bülten kümülatif tabloyu geçmişe dönük revize ettiğinden aylık değerlerin toplamı kümülatif toplamı vermez. Turuncu değerler dönemin zirve aylarıdır.

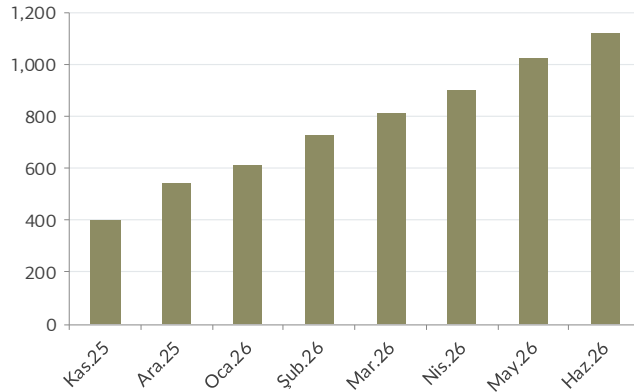
Aylık Belge Adedi (13 Ay)

Aylık Sabit Yatırım (Milyar TL)

Kümülatif Sabit Yatırım Seyri (Milyar TL)

ANALİZ

2025/9903 sayılı Karar'ın yürürlüğe girdiği 30 Mayıs 2025'ten Haziran 2026 sonuna kadar geçen 13 ayda 5.173 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş, bu belgelerle 1,12 trilyon TL sabit yatırım ve 124.393 kişilik öngörülen istihdam kayıt altına alınmıştır. Aylık belge adedi Aralık 2025'te 705 ile zirve yapmış, 2026 yılında 266–478 bandına inmiştir. Yatırım tutarında en yüksek ay Ekim 2025 olmuştur. Haziran 2025 kısmi bir aydır; Karar ayın son gününde yürürlüğe girdiğinden yalnızca 27 belge bu aya kaydedilmiştir. Kümülatif seride yatırım tutarı düzenli biçimde artarken belge adedindeki ivmenin 2026'da zayıflaması, sistemin hacimden çok ölçek üzerinden büyüdüğünü göstermektedir.

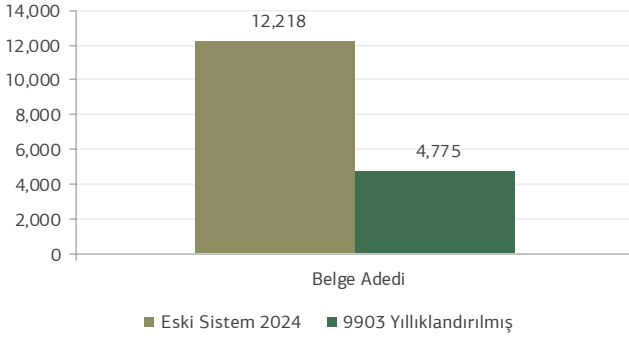
* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

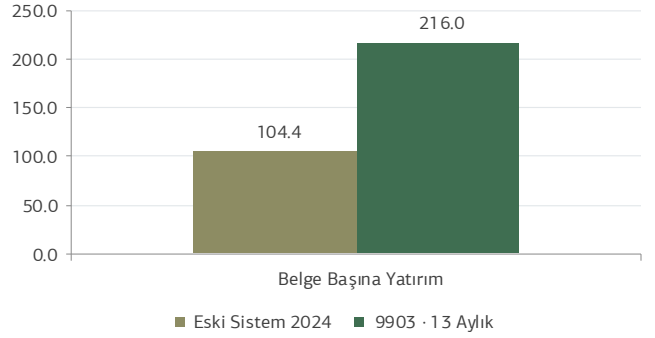
Eski Sistemle Karşılaştırma — "Az Belge, Büyük Yatırım"

ESKİ SİSTEM (2012/3305) — YENİ SİSTEM (2025/9903) KARŞILAŞTIRMASI			
Gösterge	Eski Sistem 2024	9903 · 13 Aylık	9903 · Yıllıklandırılmış
Belge Adedi	12.218	5.173	4.775
Sabit Yatırım (Milyar TL)	1.275,4	1.117,3	1.031,3
Öngörülen İstihdam (Kişi)	270.929	124.393	114.824

Belge Adedi — Yıllık Bazda

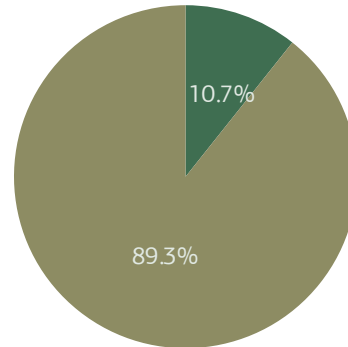

Belge Başına Ortalama Yatırım (Milyon TL)

SERMAYE TÜRÜNE GÖRE DAĞILIM (13 AYLIK)

Gösterge	Yabancı	Yerli
Belge Adedi	%4,5	%95,5
Sabit Yatırım	%10,7	%89,3
Öngörülen İstihdam	%7,5	%92,5
Belge Başına Yatırım (M TL)	516	202

13 Aylık Sabit Yatırımın Sermaye Türüne Göre Dağılımı (%)

■ Yabancı Sermaye
■ Yerli Sermaye

ANALİZ

Eski sistemin son tam yılı olan 2024'te 12.218 belge ile 1.275,4 milyar TL yatırım ve 270.929 kişilik istihdam öngörülmüştü. 9903 sisteminin 13 aylık verisi 12 aya indirildiğinde 4.775 belge ve 1.031,3 milyar TL'ye karşılık gelmektedir: belge sayısı %61 gerilerken belge başına ortalama yatırım 104,4 milyon TL'den 216,0 milyon TL'ye, yani %107 oranında yükselmiştir. Sistemin seçicilik tercihi rakama dönüşmüş durumdadır. Sermaye türü tarafında yabancı sermaye belge adedinin yalnızca %4,5'ini oluştururken sabit yatırımın %10,7'sini üstlenmekte; belge başına 516 milyon TL ile yerli sermayenin 202 milyon TL'lik ortalamasının iki buçuk katına yakın bir ölçek sergilemektedir.

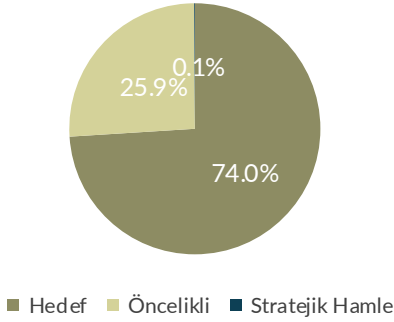
* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE’DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

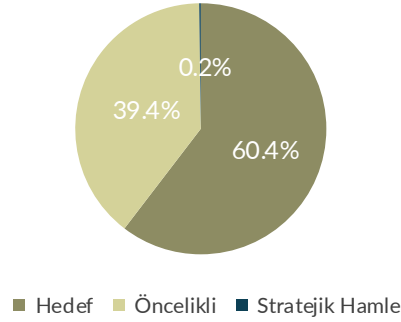
Destek Sınıflarına Göre Dağılım — Üç Kanallı Yapı (13 Aylık)

2025/9903 SAYILI KARAR KAPSAMINDA DESTEK SINIFLARI — HAZİRAN 2025 / HAZİRAN 2026						
Destek Sınıfı	Belge Adedi	Belge Payı	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Yatırım Payı	Öngörülen İstihdam	Belge Başına (M TL)
Hedef Yatırımlar	3.827	%74,0	675.246	%60,4	76.722	176,4
Öncelikli Yatırımlar	1.339	%25,9	439.861	%39,4	47.620	328,5
Stratejik Hamle (Dijital Dönüşüm)	7	%0,1	2.173	%0,2	51	310,4
Genel Toplam	5.173	%100	1.117.280	%100	124.393	216,0

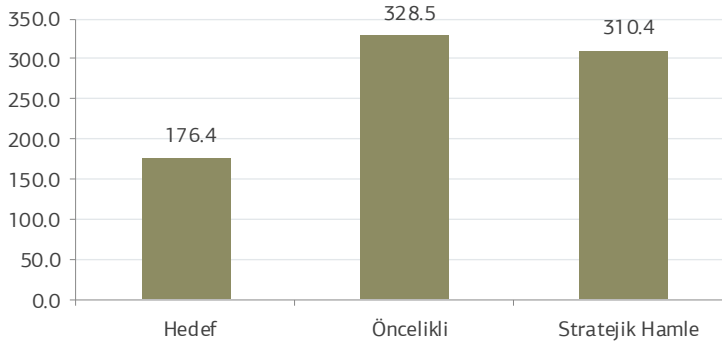
Belge Adedine Göre Pay (%)

Sabit Yatırıma Göre Pay (%)

Belge Başına Ortalama Yatırım (Milyon TL)

ANALİZ

Sistem tek tip yaklaşım yerine paralel kanallar kurmaktadır. Hedef Yatırımlar belgelerin %74,0'ini, sabit yatırımın %60,4'ini oluşturmakta; yaygın, küçükorta ölçekli ve bölgesel kalkınma odaklıdır. Öncelikli Yatırımlar belgelerin yalnızca %25,9'unu oluştururken yatırımın %39,4'ünü üstlenmekte, belge başına 328,5 milyon TL ile Hedef kanalının 176,4 milyon TL'lik ortalamasının üzerinde bir ölçek sergilemektedir. Nisan 2026 bülteninden itibaren ayrı bir sınıf olarak raporlanan Stratejik Hamle (Dijital Dönüşüm) 7 belge ve 2.173 milyon TL ile hacim olarak küçüktür; ancak yapısal olarak üçüncü kanalı açmaktadır. İki ana kanal arasındaki ölçek farkı daralmaktadır: Öncelikli'nin belge başına yatırımının Hedef'e oranı 9 aylık dönemde 2,27 kat iken 13 aylık dönemde 1,86 kata gerilemiştir. Yatırımcı açısından yapı şu anlama gelmektedir: Hedef Yatırımlar yaygın bölgesel kalkınma için (KOBİ ve orta ölçekli yatırımcı), Öncelikli Yatırımlar yüksek katma değerli stratejik projeler için, Stratejik Hamle ise dijital dönüşüm yatırımları için kurgulanmıştır. Filtre sorusu netleşmiştir: projenin ölçeği ve stratejik içeriği hangi kanala oturuyor? Hedef'te asgari tutar görece düşüktür; Öncelikli'de stratejik içerik ve vergi indirim oranı öne çıkar.

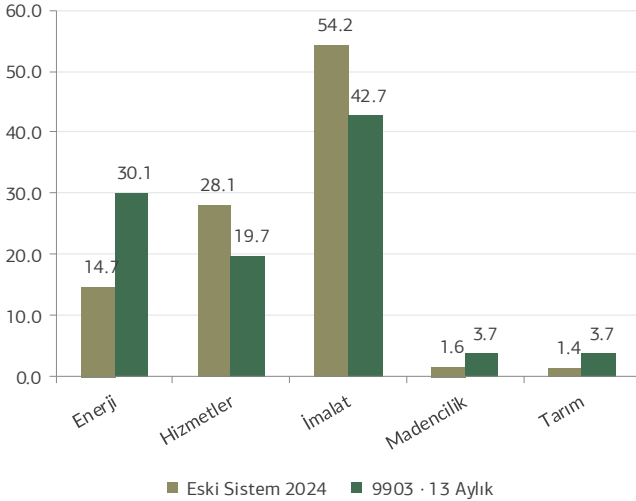
* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

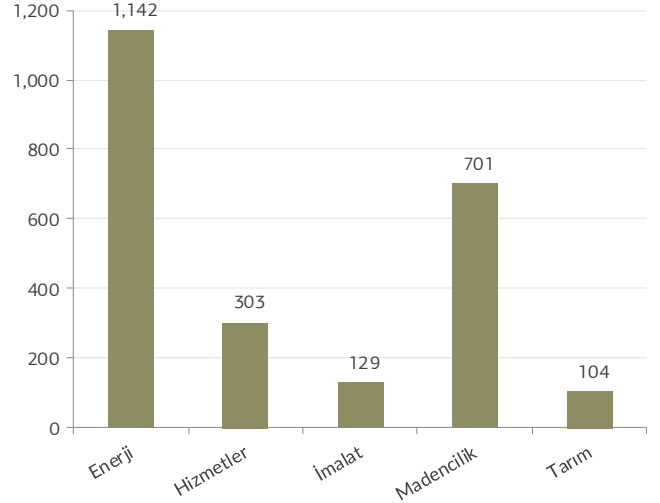
Sektörel Dağılım — Enerjinin Payı İki Katına Çıktı

SABİT YATIRIMIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI — 2024 (ESKİ SİSTEM) / 13 AYLIK (9903)					
Sektör	2024 Yatırım Payı	13 Aylık Yatırım Payı	Değişim (puan)	Belge Adedi (13 Ay)	Belge Başına Yatırım (M TL)
Enerji	%14,7	%30,1	+15,5	295	1.142
Hizmetler	%28,1	%19,7	8,3	727	303
İmalat	%54,2	%42,7	11,6	3.689	129
Madencilik	%1,6	%3,7	+2,1	59	701
Tarım	%1,4	%3,7	+2,3	403	104

Sabit Yatırım Payı: 2024 → 13 Aylık (%)

Belge Başına Ortalama Yatırım (Milyon TL)

ANALİZ

Sektörel kompozisyon 9903 döneminde belirgin biçimde değişmiştir. Enerjinin sabit yatırım payı %14,7'den %30,1'e çıkarak +15,5 puan artmış; yenilenebilir üretim, batarya ve depolama projeleri bu kaymanın taşıyıcısı olmuştur. İmalat hâlâ en yüksek paya sahiptir, ancak payı %54,2'den %42,7'ye inmiştir (11,6 puan). Belge adedinin çoğunluğu (3.689 belge) imalatta toplanırken belge başına yatırım 129 milyon TL ile en düşük seviyededir; enerji tarafında bu ortalama 1.142 milyon TL'dir. Madencilik ve Tarım payları sırasıyla +2,1 ve +2,3 puan artarken Hizmetler 8,3 puan gerilemiştir. Tablo, "her sektöre eşit destek" yaklaşımının sona erdiğini ve kaynakların yeşil dönüşüm ile kritik hammadde önceliklerine yönlendirildiğini göstermektedir.

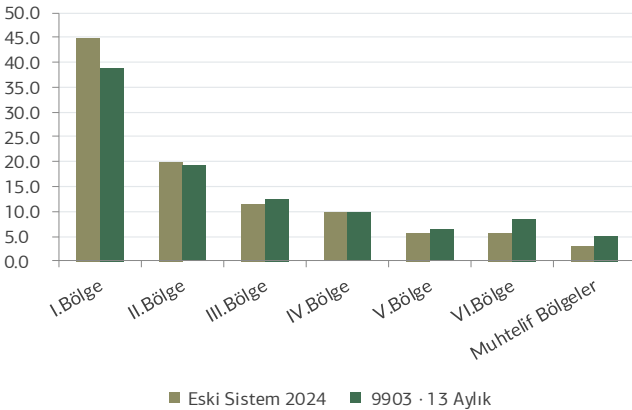
* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

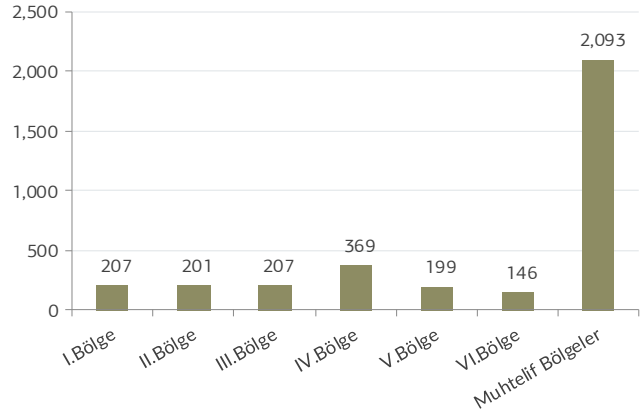
Bölgesel Dağılım — Gelişmiş İllerin Payı Geriledi

SABİT YATIRIMIN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI — 2024 (ESKİ SİSTEM) / 13 AYLIK (9903)					
Bölge	2024 Yatırım Payı	13 Aylık Yatırım Payı	Değişim (puan)	Belge Adedi (13 Ay)	Belge Başına Yatırım (M TL)
I.Bölge	%44,8	%39,0	5,8	2.108	207
II.Bölge	%19,8	%19,4	0,3	1.081	201
III.Bölge	%11,5	%12,3	+0,8	664	207
IV.Bölge	%9,6	%9,6	+0,0	291	369
V.Bölge	%5,7	%6,5	+0,9	368	199
VI.Bölge	%5,7	%8,3	+2,6	635	146
Muhtelif Bölgeler	%3,0	%4,9	+1,9	26	2.093

Sabit Yatırım Payı: 2024 → 13 Aylık (%)

Belge Başına Ortalama Yatırım (Milyon TL)

ANALİZ

Coğrafi dağılım eski sisteme göre dengelenmiştir. En gelişmiş illeri kapsayan I. Bölge'nin sabit yatırım payı %44,8'den %39,0'a inerek 5,8 puan gerilemiş; buna karşılık en az gelişmiş VI. Bölge'nin payı %5,7'den %8,3'e yükselmiştir (+2,6 puan). VI. Bölge'de belge başına ortalama yatırım 146 milyon TL ile görece düşüktür; bölgedeki artış tutar tarafından gelmektedir. IV. Bölge'nin payı %9,6 ile 2024 seviyesini korumuştur. Birden fazla ili kapsayan "Muhtelif Bölgeler" kaleminin payı +1,9 puan artmış ve belge başına 2.093 milyon TL ile tüm kırımların en yüksek ölçeğine ulaşmıştır; bu kalem çok illi büyük altyapı ve enerji projelerini içermektedir. Dengelenmenin 9903 dönemi içindeki seyri ilerleyen slaytlarda ayrıca ele alınmaktadır.

* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

13 Aylık Bilanço — Ne Kazanıldı, Ne Dikkatle İzlenmeli

ESKİ SİSTEMDEN 9903'E — DÖRT TEMEL GÖSTERGE			
Gösterge	Eski Sistem 2024	9903 · 13 Aylık	Yapısal Sonuç
Yıllık Belge Adedi	12.218	4.775	Seçicilik arttı, başvuru hacmi daraldı
Belge Başına Yatırım (Milyon TL)	104,4	216,0	Ölçek disiplini rakama dönüştü
Enerjinin Yatırım Payı	%14,7	%30,1	Yeşil dönüşüm önceliği veriye yansıdı
I. Bölgenin Yatırım Payı	%44,8	%39,0	Coğrafi dağılım eski sisteme göre dengelendi

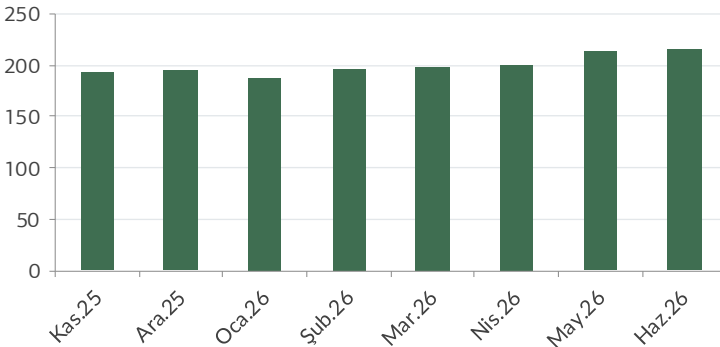
KAZANANLAR

- Ölçek disiplini kalıcı** — belge başına ortalama yatırım 104,4 M TL'den 216,0 M TL'ye çıktı; 9 aylık kümülatifteki 196,6 M TL'nin de üzerinde.
- Stratejik sektörler** — enerjinin payı %14,7 → %30,1; madencilik ve tarım payları da yükseldi.
- Bölgesel dengelenme** — I. Bölge payı %44,8 → %39,0 gerilerken az gelişmiş bölgelerin payı arttı.
- Kanal yapısının netleşmesi** — Hedef, Öncelikli ve Stratejik Hamle ile üç ayrı başvuru kanalı oluştu.

DİKKATLE İZLENECEK

- Belge sayısındaki sert düşüş** — yıllıklandırılmış %61 düşüşün ne kadarının seçicilik, ne kadarının erişim güclüğü olduğu izlenmeli.
- İmalatın pay kaybı** — yatırım payı %54,2 → %42,7; belge sayısının çoğunluğu hâlâ imalatla ancak büyük yatırımlar enerjiye kaydı.
- Dengelenmede duraksama** — 9903 döneminin kendi içinde I. Bölge payı son aylarda yeniden yükseldi; eğilimin kalıcılığı teyit edilmedi.
- Ölçek eşikleri** — 1 Ocak 2026'dan itibaren yükseltilecek asgari tutarlar küçük yatırımcı için erişilebilirlik sorunu doğurabilir.

Belge Başına Ortalama Yatırım — Kümülatif Seyir (Milyon TL)

ANALİZ

9903, "yatırımı çekmek" hedefinden "doğru yatırımı çekmek" hedefine geçişin somut göstergesidir. Eski sistemin geniş ama dağılmış desteği, yerini dar ama derin bir destek mimarisine bırakmıştır. Sistem 13 ayda 5.173 belge ve 1,12 trilyon TL'ye ulaşmış, belge başına ortalama yatırım kümülatif seride 193,3 milyon TL'den 216,0 milyon TL'ye yükselmiştir. Bundan sonrası, hacim daralmasının seçicilikten mi yoksa erişim güclüğünden mi kaynaklandığına bağlıdır. Yatırımcı açısından üç soru öne çıkmaktadır: projem hangi kanala uyuyor, ölçeğim güncellenmiş eşikleri karşılıyor mu, sektör ve bölge profilim sistemin önceliğine oturuyor mu?

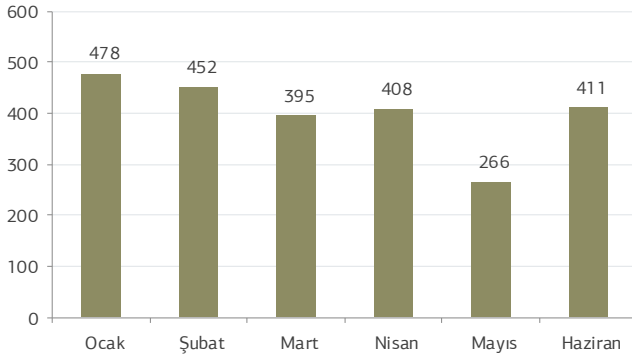
* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE’DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

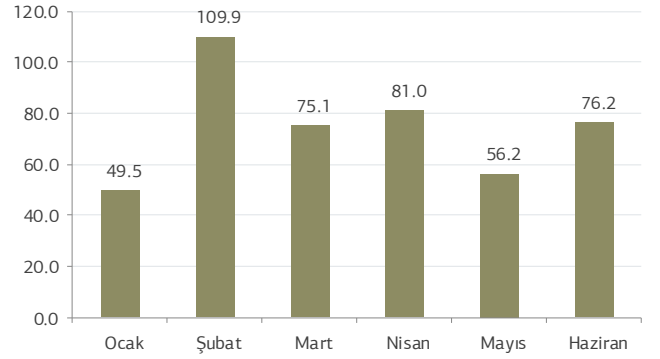
2026 İlk Yarıyıl — Ocak Haziran Dönemi Aylık Seyir

2026 OCAK-HAZİRAN DÖNEMİNDE DÜZENLENEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ — TAMAMI 2025/9903 SAYILI KARAR KAPSAMINDA							
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	TOPLAM
Belge Adedi	478	452	395	408	266	411	2.410
Sabit Yatırım (Milyar TL)	49,5	109,9	75,1	81,0	56,2	76,2	447,9
Öngörülen İstihdam (Kişi)	11.072	15.117	11.665	9.547	5.258	11.757	64.416

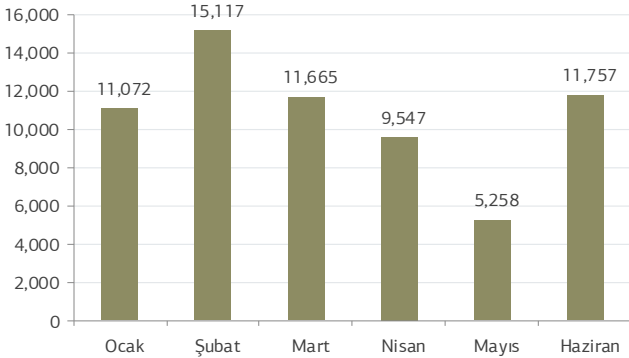
Aylık Belge Adedi

Aylık Sabit Yatırım (Milyar TL)

Aylık Öngörülen İstihdam (Kişi)

ANALİZ

2026'nın ilk yarıyılında 2.410 belge düzenlenmiş; bu belgelerle 447,9 milyar TL sabit yatırım ve 64.416 kişilik öngörülen istihdam kayıt altına alınmıştır. Dönemin en yüksek yatırım tutarı Şubat ayında 109,9 milyar TL ile gerçekleşmiş, belge adedi ise Mayıs ayında 266 ile dönemin en düşük seviyesine inmiştir. Aylık seyir dalgalıdır: belge adedi 266–478 bandında hareket etmiş, yatırım tutarı ise tek bir ayda dahi dönem ortalamasının belirgin üzerine çıkabilmektedir. Bu dalgalanma, birkaç büyük ölçekli projenin aylık toplamaları belirlediğine işaret etmektedir. Öngörülen istihdam Mayıs ayında 5.258 kişi ile diperken Şubat ayında 15.117 kişiye ulaşmıştır.

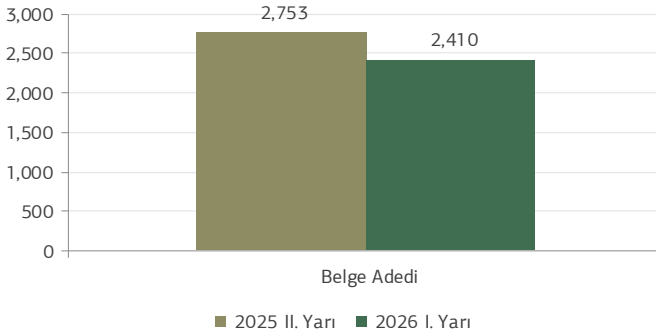
* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

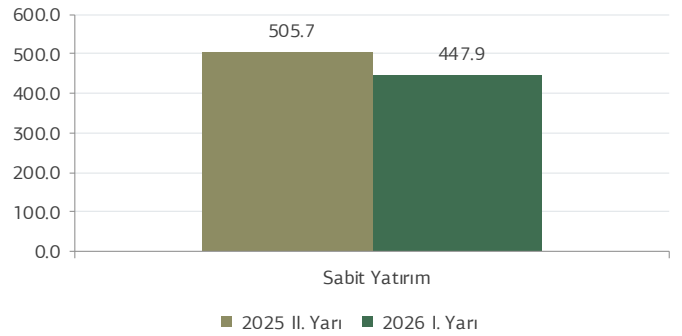
Yarıyıl Karşılaştırması — 2025 II. Yarı / 2026 I. Yarı

YARIYIL BAZINDA KARŞILAŞTIRMA — 9903 SİSTEMİ			
Gösterge	2025 II. Yarı	2026 I. Yarı	Değişim
Belge Adedi	2.753	2.410	-%12,5
Sabit Yatırım (Milyar TL)	505,7	447,9	-%11,4
Öngörülen İstihdam (Kişi)	61.358	64.416	+%5,0
Belge Başına Yatırım (Milyon TL)	183,7	185,9	≈

Belge Adedi

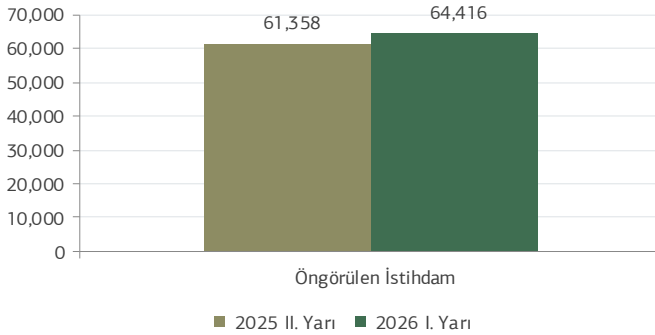

Sabit Yatırım (Milyar TL)

YABANCI SERMAYENİN SEYRİ		
Gösterge	9 Aylık Küm.	2026 I. Yarı
Sabit Yatırım Payı	%10,6	-%7,9
Belge Başına Yatırım (M TL)	504	297,0

Öngörülen İstihdam (Kişi)

2026 I. yarıyılında yabancı sermayenin belge payı %4,9; yerli sermayede belge başına yatırım 180,1 milyon TL.

ANALİZ

2026'nın ilk yarıyılı, 9903 sisteminin "az belge, büyük yatırım" karakterini koruduğu ancak momentumun yavaşladığı bir dönem olmuştur. Belge adedi 2.753'ten 2.410'a (%12,5 azalış), sabit yatırım 505,7 milyar TL'den 447,9 milyar TL'ye (%11,4 azalış) gerilemiştir. Buna karşılık öngörülen istihdam 61.358 kişiden 64.416 kişiye çıkarak %5,0 artmıştır; daha az belge, ancak daha emekyoğun projeler. Belge başına ortalama yatırım her iki yarıyılıda da 183,7–185,9 milyon TL bandında kalmıştır; daralma ölçekten değil, başvuru hacminden gelmektedir. Yabancı sermaye tarafında zayıflama belirgindir: sabit yatırım payı 9 aylık kümülatifte %10,6 iken 2026 ilk yarıyılıda %7,9'a, belge başına ortalama yatırım 504 milyon TL'den 297,0 milyon TL'ye inmiştir.

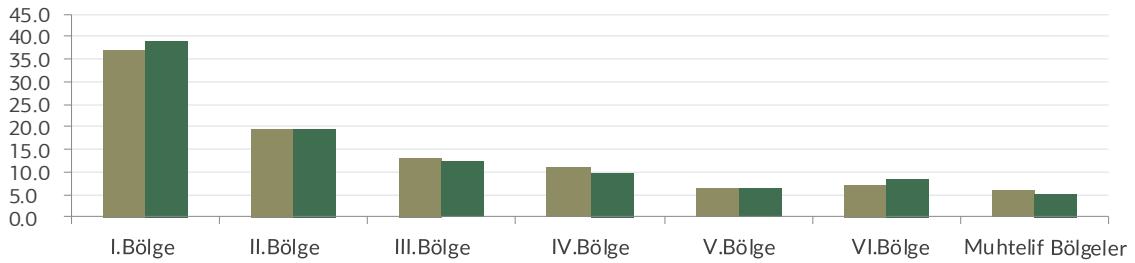
* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

Yapısal Kaymalar (I) — Bölge ve Sektör Payları: 9 Ay → 13 Ay

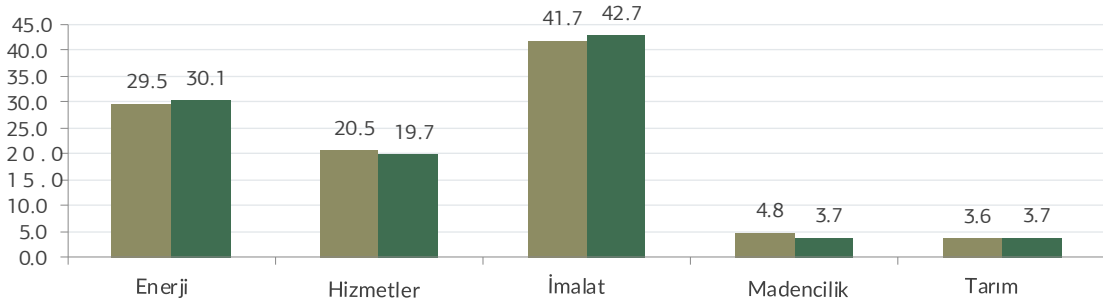
SABİT YATIRIMIN BÖLGELERE GÖRE PAYI (%)			
Bölge	9 Aylık	13 Aylık	Değişim
I.Bölge	%37,0	%39,0	+2,0 p
II.Bölge	%19,3	%19,4	+0,1 p
III.Bölge	%13,2	%12,3	0,9 p
IV.Bölge	%11,1	%9,6	1,5 p
V.Bölge	%6,2	%6,5	+0,3 p
VI.Bölge	%7,2	%8,3	+1,0 p
Muhtelif Bölgeler	%5,9	%4,9	1,1 p

Bölgesel Pay Değişimi (%)

SABİT YATIRIMIN SEKTÖRLERE GÖRE PAYI (%)			
Sektör	9 Aylık	13 Aylık	Değişim
Enerji	%29,5	%30,1	+0,6 p
Hizmetler	%20,5	%19,7	0,7 p
İmalat	%41,7	%42,7	+1,0 p
Madencilik	%4,8	%3,7	1,1 p
Tarım	%3,6	%3,7	+0,2 p

Sektörel Pay Değişimi (%)

■ 9 Aylık (Şub 2026) ■ 13 Aylık (Haz 2026)

ANALİZ

Bölgesel dengelenme duraksamıştır. I. Bölge'nin sabit yatırım payı 9 aylık kümülatifte %37,0 iken 13 aylık kümülatifte %39,0'a çıkmış (+2,0 puan); IV. Bölge 1,5 puan ve Muhtelif Bölgeler 1,1 puan gerilemiştir. Eski sisteme göre kazanılan dengelenme korunmaktadır — I. Bölge payı 2024'te %44,8 idi — ancak 9903 döneminin kendi içinde yön 2026 ilk yarıyılıda tersine dönmüştür; eğilimin kalıcı olup olmadığı izlenmelidir. Sektörel kompozisyon ise oturmuştur: enerji payı +0,6 puan, imalat payı +1,0 puan değişmiş, tüm sektörlerde hareket bir puan ve altında kalmıştır. Enerjinin eski sisteme göre yaşadığı sıçrama 13 ayın sonunda da korunmakta; bu, geçici bir dalgalanma değil kalıcı bir yapı değişikliği olduğuna işaret etmektedir.

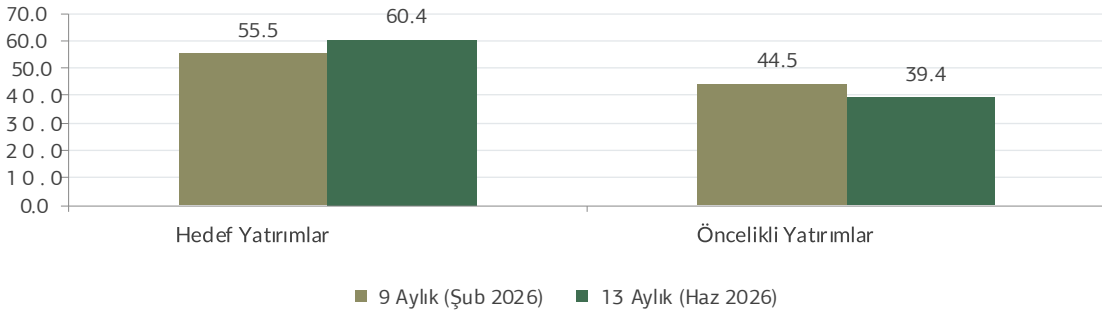
* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

Yapısal Kaymalar (II) — Destek Sınıfı ve Yatırım Cinsi: 9 Ay → 13 Ay

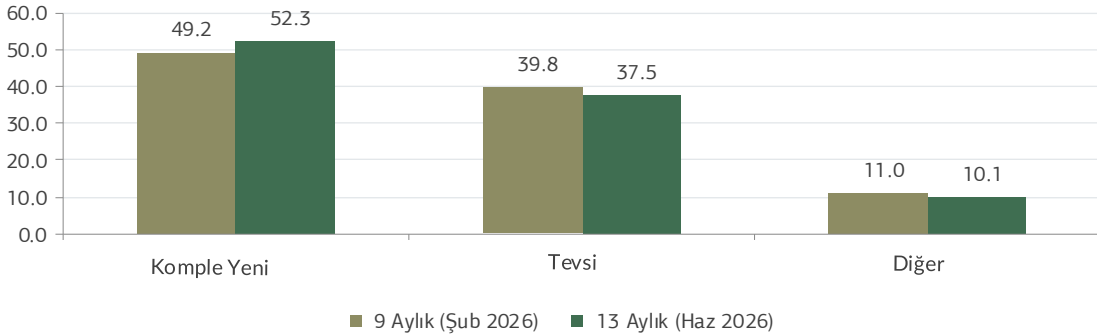
SABİT YATIRIMIN DESTEK SINIFINA GÖRE PAYI (%)			
Destek Sınıfı	9 Aylık	13 Aylık	Değişim
Hedef Yatırımlar	%55,5	%60,4	+5,0 p
Öncelikli Yatırımlar	%44,5	%39,4	5,2 p
Stratejik Hamle (Dijital Dönüşüm)	—	%0,2	—

Destek Sınıfı Pay Değişimi (%)

SABİT YATIRIMIN YATIRIM CİNSİNE GÖRE PAYI (%)			
Yatırım Cinsi	9 Aylık	13 Aylık	Değişim
Komple Yeni	%49,2	%52,3	+3,1 p
Tevsi	%39,8	%37,5	2,3 p
Diğer	%11,0	%10,1	0,8 p

Yatırım Cinsi Pay Değişimi (%)

Ölçek farkı — Öncelikli Yatırımlar'ın belge başına yatırımının Hedef Yatırımlar'a oranı: 9 aylık dönemde 2,27 kat · 13 aylık dönemde 1,86 kat.

ANALİZ

Destek dengesi Hedef kanalına kaymıştır: Hedef Yatırımlar'ın sabit yatırım payı %55,5'ten %60,4'a yükselirken (+5,0 puan) Öncelikli Yatırımlar'ın payı %44,5'ten %39,4'e gerilemiştir (5,2 puan). İki kanal arasındaki ölçek farkı 2,27 kattan 1,86 kata inmiş; büyüklük makası daralmıştır. Nisan 2026 bülteninden itibaren raporlanan Stratejik Hamle kanalı %0,2 pay ile henüz küçüktür. Yatırım cinsi tarafında komple yeni yatırımların payı %49,2'den %52,3'e çıkmış (+3,1 puan), tevsi yatırımlarının payı 2,3 puan gerilemiştir: mevcut tesisin kapasitesini genişletmek yerine sıfırdan yeni tesis kurma eğilimi güçlenmektedir.

* Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Bülteni (Haziran 2026) verilerinden derlenmiştir.

YATIRIM TEŞVİKİNE YÖNELİK YENİLİKLER VE FİNANSMAN PAKETLERİ

YATIRIM TEŞVİKİNE YÖNELİK YENİLİKLER VE FİNANSMAN PAKETLERİ

Sanayi Odaklı ve Katma Değerli Büyüme Hedefi Doğrultusunda;

Finansman Paketleri ve OVP 2027-2029

Yatırım finansmanında kapı genişledi, kaynak büyüdü ve fiyat formüleleştirildi.

13 Temmuz'da açıklanan kabine kararıyla "Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi" (YTAK) kaynağı 750 milyar TL'ye çıkarıldı ve yanına 250 milyar TL'lik imalat sanayi işletme sermayesi paketi kondu.

3 Eylül'de Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ değişikliği, o güne kadar yalnızca 1 milyar TL üzeri stratejik projelere açık olan programı, **100 milyon TL** eşikleriyle ve Ek5 / Ek6 kriterleriyle imalat sanayinin geniş tabanına açtı.

6 Eylül'de açıklanan OVP bu kararları makro çerçeveye oturttu; **9 Eylül'de TCMB Talimatı'na eklenen Ek Madde 1 ise Öncelikli Finansman Belgesi'nin kredi tarafındaki kurallarını (1 milyar TL limit, 5 yıl vade, politika faizi × 0,8) yazdı.**

OVP'nin büyüme mimarisi bu kez açıkça imalat sanayi üzerine kurulu.

Program 2026 için sanayi büyümesini %2,3'e çekerken GSYH büyümesini 2027'de %4,2'den 2029'da %5,0'a taşımayı, dönem sonunda 450 milyar dolar ihracat ve ortayüksek teknoloji payında sürdürülebilir artış hedefliyor.

Aynı dönemde TÜFE'nin %28,4'ten tek haneye inmesi planlanıyor; bu, politika faizinin kademeli düşeceği ve YTAK'ın politika faizine endeksli maliyetinin yatırım ömrü boyunca gerileyeceği anlamına geliyor. Dezenflasyon sürecinde ticari kredi faizleri %40'ın üzerinde seyrederken, 10 yıla varan vadeli ve enflasyonun altında fiyatlanan TL kaynağın sanayi yatırımı için bugün uzun ve ucuz finansmana erişim konusunda önemli olduğunu düşünüyoruz.

OVP 2027-2029 ÇERÇEVESİ

Gösterge	2026 GT	2027	2028	2029
GSYH büyümesi	%3,3	%4,2	%4,6	%5,0
TÜFE (yıl sonu)	%28,4	%21,0	%13,5	%9,0
Cari açık / GSYH	-%2,6	-%1,9	-%1,8	-%1,6
Bütçe açığı / GSYH	-%3,1	-%3,5	-%3,1	-%2,8
İşsizlik	%8,1	%8,0	%7,8	%7,6

2029 hedefleri: 2,2 trilyon \$ milli gelir · 450 milyar \$ ihracat · 2,1 milyon ilave istihdam · tek haneli enflasyon.

2026 sanayi büyümesi tahmini %2,3 (bir önceki OVP: %4,0).

DÖRT ADIM, TEK TASARIM

13 Tem	Kabine kararı YTAK kaynağı 750 milyar TL; 250 milyar TL imalat işletme sermayesi paketi
3 Eyl	Tebliğ — RG 33359 Öncelikli Finansman Belgesi: 100 Mn TL eşik, Ek5 doğrudan / Ek6 ≥50 puan; TSP'de 50 Mn TL özkaynak şartı
6 Eyl	OVP 2027-2029 İmalat merkezli büyüme kurgusu; %12,5 kurumlar vergisi (Güçlü Merkez Türkiye paketi)
9 Eyl	TCMB Talimatı Ek Md. 1 ÖFB kredisi: azami 1 Mr TL; toplam 5 yıl vade / 1 yıl ödemesiz dönem; politika faizi × 0,8; %10-%30 bandı.

Kaynak: OVP 2027 2029 (6 Eylül 2026, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı sunumu); 3 Eylül 2026 t. 33359 s. RG Tebliği; TCMB YTAK Uygulama Talimatı (13. değişiklik, 09.09.2026); Besfin makro modeli (11 Eylül 2026). Sanayi büyümesi ve ihracat rakamları OVP sunumundandır.

YATIRIM TEŞVİKİNE YÖNELİK YENİLİKLER VE FİNANSMAN PAKETLERİ

Yatırım Projelerinin Stratejik Öncelik ve Teknik Değerlendirmesine Dair Bilgilendirme Notu

Değişiklik analizi — TSP Belgesi ve yeni Öncelikli Finansman Belgesi karşılaştırması (Referans: 26.11.2023 t. 32381 s. RG Tebliği)

TSP BELGESİ EŞİĞİ 1 Milyar TL değişmedi + min. 50 Mn TL öz kaynak şartı geldi	ÖNCELİKLİ FİNANSMAN BELGESİ 100 Milyon TL YENİ belge türü — çok daha düşük eşik	Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi Programı kapsamındaki yatırımlar Teknik Komite sürecine girmez	PUAN EŞİĞİ 50 / 100 Öncelikli Finansman Belgesi — Ek6 kriterleri	Öncelikli Finansman Belgesi kapsamında önceliklendirilen teşvik uygulamaları ve değerlendirme kriterleri eklenmiştir.	ÇOKLU BAŞVURU Tek Program YENİ kısıtlama — paralel değerlendirme yasak
--	--	--	---	--	--

Konu	Eski Tebliğ (26.11.2023)	3 Eylül 2026 Açıklanan Tebliğdeki Değişiklik Sonrası
Belge Türü Md.3	Bakanlık değerlendirme bildirimi (isimlendirilmiş bir belge yok)	İki ayrı belge: TSP Belgesi ve Öncelikli Finansman Belgesi — ikincisi kredi tahsisatı için doğrudan uygunluk belgesi
Başvuru Kapsamı Md.4/1	Stratejik/proje bazlı teşvik ya da Hamle Programı'ndan yararlananlar VEYA Ek.1/Ek.2 kapsamında üretimgeliştirme yapanlar	(a) Kalkınma Hamlesi/PBDY teşvik belgesi sahipleri VEYA (b) Ek.1/Ek.2 + "üretim sürecinde yoğun kullanım" VEYA Ek.3 Kritik Hammadde Listesi.
İkinci Başvuru Yolu Md.4/2	Yok	Öncelikli Finansman Belgesi: imalat sanayine yönelik herhangi bir teşvik belgesi yeterli — ürün/teknoloji şartı yok
Teşvik Belgesi Ön Şartı Md.4/3	Zımnın teşvik belgesi bağlantısı var, istisna tanımlı değil	Teşvik belgesi olmadan (b) bendinden ön başvuru mümkün; davet mektubu sahiplerine belge beklenmeden ön değerlendirme.
Min. Yatırım Tutarı Md.4/4→6	Tek ve tekdüze eşik: 1 Milyar TL (tüm başvurular için)	TSP Belgesi: 1 Mr TL + min. 50 Mn TL öz kaynak Öncelikli Finansman Belgesi: min. 100 Mn TL
Değerlendirme Süreci Md.5/1,6	Tüm başvurular Teknik Komite tarafından puanlanır (tek süreç)	TSP Belgesi'nde Teknik Komite sürüyor. Öncelikli Finansman Belgesi'nde uygulanmıyor — Ek5'e otomatik, diğerine Ek6'da 50+ puan
Faiz / Kâr Payı Desteği Md.4/7	Yalnızca "faiz desteği sağlanmaz" ibaresi	YTAK Kapsamında Faiz veya kâr payı ödemeleri için muhtemelen destek verilmeyecektir.
Stratejik Stok Yatırımı Md.4/8	Yok	Teknik Komite onayıyla stratejik stok yatırımı, TSP proje büyüklüğü hesabına dahil edilebilir
Çoklu Program Başvurusu Md.4/9	Ayrıca düzenlenmemiş	Birden çok Finansman Programı değerlendirmesi sürüyorsa yalnızca birine başvuru yapılabilir.
Limit Dolması Durumu Md.5/8 (esk.7)	Yalnızca başvuru alımına son verilir	Öncelikli Finansman Belgesi başvuruları puana göre sıralanıp yüksekten değerlendirilebilir.
Ek Yapısı Md.4 (ekler)	3 ek: Ek.1 Ürün Listesi, Ek.2 Teknoloji Alanları, Ek.3 Değerlendirme Formu	Ek.3 → Kritik Hammadde Listesi; Ek5 (otomatik onay programları) ve Ek6 (puanlama) 3 Eylül 2026 Resmi Gazete'de yayınlanan tebliğe eklendi.

YATIRIM TEŞVİKİNE YÖNELİK YENİLİKLER VE FİNANSMAN PAKETLERİ

Genel Kanal: TSP Belgesi ile Kapsama Giriş ve YTAK Kullanım Esasları

Bakanlık aşaması — Tebliğ Md. 4/1 kapsamı ve Teknik Komite puanlaması (asgari 70, avantajlı eşik 85) → TCMB aşaması
Talimat Md. 8, 9, 11, 12 ve Ek5 formülleri

TSP BELGESİNE GİRİŞ — KAPSAM VE PUANLAMA

KAPSAM

Tebliğ Md. 4/1

üç giriş kapısından biri yeterli

- a **Hamle / proje bazlı teşvik** — Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi veya proje bazlı devlet yardımı (PBDY) teşvik belgesi sahipleri
- b **Stratejik ürün / teknoloji** — Ek.1 Stratejik Öncelikli Ürün Listesi veya Ek.2 Teknoloji Alanları kapsamında üretim ya da bu ürünlerin üretim sürecinde yoğun kullanımı; teşvik belgesi olmadan ön başvuru mümkün
- c **Kritik hammadde** — Ek.3 Kritik Hammadde Listesi kapsamındaki yatırımlar
- + **Ek imkânlar** — Teknik Komite onayıyla stratejik stok yatırımı proje büyüklüğüne dahil edilebilir; davet mektubu sahiplerine belge beklenmeden ön değerlendirme

PUANLAMA

Teknik Komite

asgari 70 / 100 puan

Bakanlık, yatırımın teknoloji ve stratejik değerine göre TSP verir; proje ≥ 1 Mr TL ve ≥ 50 Mn TL özkaynak/ödenmiş sermaye şartı.

85 ve üzeri puan: faizde İTSP indirimi ve firma limitinin (10 Mr TL) tamamının tek projeye tahsis.

Faiz / kâr payı — Talimat Md. 11 ve Ek5	PF %35	PF %40	PF %45	PF %50
Baz faiz = $\min(\%30; PF \times 0,7)$	24,50	28,00	30,00	30,00
İTSP — $TSP \geq 85$ (baz $\times 7/30$)	-5,72	-6,53	-7,00	-7,00
İYDF — yurt dışı finansman $\geq$ proje büyüklüğünün %20'si (baz $\times 5/30$)	-4,08	-4,67	-5,00	-5,00
İFS — yerel uzun vade A ve üzeri kredi notu (baz $\times 3/30$)	-2,45	-2,80	-3,00	-3,00
Tüm indirimlerle en düşük oran (taban %10)	12,25	14,00	15,00	15,00
Karşılaştırma: ÖFB kanalı = $PF \times 0,8$ (tavan %30)	28,00	30,00	30,00	30,00
PF = TCMB politika faizi. Değişken faizde her taksit döneminde o tarihteki PF ile yeniden hesaplanır. İndirim şartı sonradan sağlanmazsa yararlanılan fark $\times 1,5$ yatırım (Md. 19/7). Aracı banka marjı KOBİ azami 200 bp, diğer firmalar 100 bp eklenir.				

TSP BELGESİ İLE YTAK KULLANIMI — TCMB MD. 9, 12

Ö N Ş A R T L A R T S P + Y T B:

TSP belgesi (asgari 70 puan) ve YTB; YTB'siz yatırımlar Bakanlığın YTB'siz başvurunun uygun olduğuna dair yazısıyla değerlendirilir, bu halde YTB'ye bağlı koşullar aranmaz
Proje büyüklüğü: TSP belgesinde kayıtlı tutar en az 1 Mr TL; imalat sanayi dışı sektörler de TSP belgesiyle kapsamda
Özkaynak: toplam yatırım tutarının asgari %20'si **Süre:** TSP belgesi tarihinden itibaren 2 yıl içinde başvuru TCMB'ye iletilir
Kullanım: Bakanlığa TSP başvuru tarihinden sonraki tevsik edilen harcamalar dahil; yurt içine yalnızca TL (savunma sanayii ve elektrikli araç üreticileri hariç); arsabına hariç, Md. 7, 10, 20 genel şartlar geçerli.

TSP kanalı ne zaman tercih edilir:

Proje ≥ 1 Mr TL ve teknoloji/stratejik ürün bağı kurulabiliyorsa limit (10 Mr TL'ye kadar), vade (10 yıl) ve faiz (indirimler) e $PF \times 0,7$ 'nin altı) ÖFB kanalına göre belirgin biçimde avantajlı. Ürün/teknoloji bağı yoksa, proje 100 Mn-1 Mr TL bandındaysa veya Teknik Komite süreci zamanlamaya uymuyorsa ÖFB kanalı kısa yoldur. Aynı anda tek finansman programına başvurulabilir; tercih dosya hazırlanmadan netleşmeli.

KREDİ KOŞULLARI

5 Mr TL

proje başına limit
proje büyüklüğünün azami %70'i

10 Mr TL

firma bazında limit
 $TSP \geq 85$ projeye tamamı;
TSKG/MSB şirketlerine
+ %50

$\times 0,7$

politika faizi
(tavan %30)
indirimlerle düşer; taban %10

10 yıl Vadeli / 2 yıl
Geri Ödemesiz Dönem

azami 6 aylık taksitler

Sabit faiz/kâr payı: kullanım tarihindeki PF ile hesaplanan oran (baz - indirimler) vade sonuna kadar sabit; her dilim kendi kullanım tarihindeki oranla fiyatlanır

Değişken faiz/kâr payı: ilk taksit için kullanım tarihindeki, sonraki taksitler için bir önceki geri ödeme tarihindeki PF ile aynı formülden yeniden hesaplanır, kalan bakiye her taksitte güncellenir; %10 taban her hesaplamada geçerli (Md. 11/2). Bakiye senet tutarını aşarsa 5 iş gününde ek senet (Md. 16/6); sabitten değişkene geçen kredi geri dönemmez (Geçici Md. 1)

Eski Talimat kredisi: 5 Haziran 2020 Talimatı kapsamında kullanılan kredi toplam yatırımın %20'sini aşmıyorsa, kullanılmış tutar dahil toplam 5 Mr TL ve proje büyüklüğünün %50'si ile sınırlı ek kullanım (Md. 9/4)

Kaynak: Tebliğ (3 Eylül 2026 değişikliği) Md. 4 5; TCMB YTAK Uygulama Talimatı Md. 8, 9, 11, 12, 13/4, 19/7 ve Ekv 5. Faiz örnekleri Talimat formülünün var-sayımsal politika faizlerine uygulanmasıdır; oranlar iki haneye yuvarlanır.

YATIRIM TEŞVİKİNE YÖNELİK YENİLİKLER VE FİNANSMAN PAKETLERİ

Öncelikli Finansman Belgesi: Kapsama Giriş (Ek5 / Ek6) ve YTAK Kullanım Esasları

Bakanlık aşaması — Ek5 listesindeki teşvik uygulaması veya Ek6 puantajında asgari 50/100 puan → TCMB aşaması —
Talimat Ek Madde 1 (yürürlük 09.09.2026)

ÖFB'YE GİRİŞ — İKİ YOL

YOL A Ek5 listesi

puantajlama yok, doğrudan belge

- 1 **Proje Bazlı Devlet Yardımı** — 2016/9495 sayılı BKK kapsamındaki proje bazlı teşvik uygulaması
- 2 **Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi** — 9903 sayılı CBK: Teknoloji Hamlesi · Yerel Kalkınma Hamlesi · Stratejik Hamle programları
- 3 **Stratejik yatırım teşviki** — Mülga 2012/3305 sayılı BKK kapsamında tanımlanan stratejik yatırımların teşviki uygulaması

YOL B

Ek6 puantaj asgari
50 / 100 puan

ArGe boyutunda dört kriterden herhangi biri 20 puan sağlar; kriterler toplanmaz.

Limit dolduğunda başvurular puana göre sıralanır; 50 puan yeterlilik eşiği, tahsis garantisini değil.

Etki boyutu	Değerlendirme kriteri	Puan
Proje katma değer potansiyeli	İmalat sanayi Öncelikli Yatırımlar teşvik belgesine sahip olmak	20
	Ortayüksek ve yüksek teknoloji listesinde olmak	10
Verimlilik ve sektörel etki	Yatırımın sektörünün kapasite kullanım oranının %75 ve üzerinde olması	10
	Yatırım cinsinin modernizasyon veya tevsi olması	10
Ekonomiye hızlı katkı	Yatırımın %20 üzerinde tamamlanması (YMM raporu)	10
	İhracat/ciro oranının son 3 yıl ortalamasının %10'un üzerinde olması	10
	OSB ya da EB'de yer almak	10
Firma ArGe yetkinliği	ArGe ya da tasarım merkezine sahip olmak	20
	Teknoparkta şubeye sahip olmak	
	Son 5 yılda başarıyla tamamlanmış TÜBİTAK projesine sahip olmak	
	Son 5 yılda en az bir patenti tescil edilmiş olmak	

KREDİ KOŞULLARI

50 puana ulaşan tipik kombinasyonlar:

① Öncelikli belge 20 + Ar-Ge/tasarım merkezi veya patent 20 + OSB 10 = 50 ② Öncelikli belge 20 + tevsi/modernizasyon 10 + OSB 10 + ihracat/ciro > %10 10 = 50 ③ Öncelikli belge 20 + orta-yüksek teknoloji 10 + KKO ≥ %75 10 + %20 tamamlanma 10 = 50. Öncelikli belgesi olmayan firma için Ar-Ge 20 + üç adet 10'luk kriter gerekir; puan dosyası (YMM raporu, OSB tahsis yazısı, ihracat/ciro tablosu, patent/tescil belgesi) başvuruyla birlikte hazır olmalı.

1 Mr TL

azami limit
YTb yatırım tutarının %50'si ile sınırlı

× 0,8

politika faizi
indirim yok; taban %10, tavan %30

5 yıl Vadeli / 1 Yıl Geri

Ödemesiz Dönem
azami 6 aylık taksitler

3 ay

geriye dönük harcama
ilk dilim tarihinden önceki belgeler

ÖFB İLE YTAK KULLANIMI — TCMB EK MADDE 1

ÖN ŞARTLAR

ÖFB + YTb: kredi kullanımına uygun ÖFB ve Yatırım Teşvik Belgesi birlikte aranır; TSP belgesi ve TSP'ye bağlı hükümler (70 puan, indirimler, 85 puan ek limiti) uygulanmaz

Proje büyüklüğü: ÖFB'de kayıtlı tutar en az 100 Mn TL

Özkaynak: YTb'de kayıtlı toplam yatırımın asgari %20'si

Belge seti: Ek6 başvuru formu + aracı bankanın değerlemekespertizle tespit ettiği yatırım tamamlanma oranı raporu

Süre: ÖFB düzenlenme tarihinden itibaren 2 yıl içinde başvuru TCMB'ye iletilir

Kullanım: YTb'de kayıtlı harcamalar için fatura karşılığı bloke hesaptan tedarikçiye; yurt içine yalnızca TL; arsabina hariç. Md. 7 kredi değerliliği, SRVTS, yatırım listesi ve Md. 9/3 kıyasen geçerli

Sabit faiz/kâr payı: kullanım tarihindeki politika faizi × 0,8 (%10–%30 bandı) vade sonuna kadar sabit kalır; her dilim kendi kullanım tarihindeki oranla fiyatlanır

Değişken faiz/kâr payı: ilk taksit için kullanım tarihindeki, sonraki taksitler için bir önceki geri ödeme tarihindeki politika faizi × 0,8 ile kalan bakiye her taksitte yeniden hesaplanır; plan her dönem güncellenir (Md. 11/2, 14/2). Bakiye senet tutarını aşarsa 5 iş gününde ek senet (Md. 16/6); sabitten değişkene geçiş sonrası geri dönüş yok **Tamamlanma oranı > %50:** limit tamamlanmamış kısım sınırlı (azami 1 Mr TL); vade azami 2,5 yıl, ödemesiz azami 6 ay

Banka marjı: KOBİ azami 200 bp, diğer firmalar 100 bp; özel hüküm yoksa genel hükümler kıyasen uygulanır

YATIRIM TEŞVİKİNE YÖNELİK YENİLİKLER VE FİNANSMAN PAKETLERİ

YTAK Kullanım ve Uygulama Esasları

TCMB Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi/Finansmanı Uygulama Talimatı (23.11.2023; son değişiklik 09.09.2026) — genel kanal (TSP) ve ÖFB kanalı birlikte

KULLANDIRIM AKIŞI — ARACI BANKA MERKEZLİ

1 Başvuru Md. 14 / Ek1 Md. 15	2 Tahsis Md. 14 / Ek1 Md. 15	3 Dilim kullanımı Md. 16
Aracı banka GM → TCMB Genel Müdürlük: YTB, TSP belgesi veya ÖFB, başvuru formu (Ek2 / Ek6), Ek3 uygunluk beyanı, geri ödeme planı. İmza sirküleri İstanbul Şubesine.	Uygunluk yazısıyla tahsis; bankanın analizi ve beyanı esas. 6 ayda ≥ 10 kullanılmazsa limit iptal; tamamı 3 yılda (bir defa 1,5 yıl ek süre).	Esas 5 eşit dilim; toplu kullanım gerekçeli talebe bağlı. Her dilimde yatırım izleme raporu, imzalı ödeme planı, 15 gün içinde alınmış SGK/vergi borç belgesi; senetler 15.30'a kadar tevdi.
4 Ödeme Md. 13/4	5 Geri ödeme Md. 17	6 Taahhüt kapatma Md. 18
Tutar aynı gün firma adına bloke hesaba; fatura (veya sözleşme + proforma) karşılığı tedarikçiye. Yurt içi yerleşiklere yalnızca TL; arsa-bina hariç; vadesi geçmiş kamu borcu önce kapatılır.	Senet bedeli vadesinde aracı bankaca ödenir; azamı 6 aylık taksit; faiz taksit sonunda tahakkuk, yıl 365 gün. Erken ödeme yalnızca bakiyenin tamamı, 2 iş günü önce bildirim, masrafsız.	YTB kapatılınca taahhüt kapanır; kapanmıyorsa vadeden itibaren 6 ay içinde YMM harcama raporu + yatırım tamamlama ekspertizi. Banka 10 iş günü içinde TCMB'ye bildirir.

FİRMA VE YATIRIM ŞARTLARI

Yatırım (Md. 9): Genel kanal: TSP belgesinde kayıtlı proje ≥ 1 Mr TL, TSP ≥ 70 puan, YTB (veya Bakanlık YTB'siz uygunluk yazısı), özkaynak ≥ 20 ; TSP tarihinden 2 yıl içinde başvuru. ÖFB kanalı: ÖFB + YTB, ≥ 100 Mn TL

Kredi değerliliği (Md. 7): Donuk/şüpheli/zarar niteliğinde alacak yok; son 3 yılda kaldırılmamış protesto yok; faaliyeti etkileyen icrahaciz yok; konkordato sonucundan ≥ 1 yıl; iflas talebi yok; firma ve imza yetkililerinde çek yasağı yok.

Değer (Md. 9/3, 10, 20): Enflasyon veya cari açığa etkisi olumsuz yatırımlara kredi yok. SRVTS veri formu bildirim zorunlu. MASAK / OFAC / BM / UK / AB yaptırım listelerinde firma, ortak veya karşı taraf olamaz. Katılım bankasında faizsiz bankacılık ilkelerine uyum.

LİMİT · VADE · FAİZ Limit (Md. 12 / Ek1)

Genel: proje büyüklüğünün %70'i, proje başına 5 Mr TL, firma bazında 10 Mr TL (TSP ≥ 85 projeye limitin tamamı); TSKGV/MSB şirketlerine +%50. ÖFB: YTB tutarının %50'si, azamı 1 Mr TL.

Vade (Md. 8 / Ek1): Genel: azamı 10 yıl, anapara ödemesiz azamı 2 yıl. ÖFB: 5 yıl / 1 yıl; tamamlanma > 50 ise 2,5 yıl / 6 ay. Plan proje nakit akışıyla uyumlu.

Faiz (Md. 11, Ek5 / Ek1): Genel: baz = min(%30; politika faizi $\times 0,7$); indirimler TSP ≥ 85 (baz $\times 7/30$), yurt dışı finansman ≥ 20 (baz $\times 5/30$), A ve üzeri kredi notu (baz $\times 3/30$); taban %10. ÖFB: politika faizi $\times 0,8$, indirim yok, %10-%30 bandı. Sabit veya değişken; banka marjı KOBİ 200 bp, diğer 100 bp.

SENET VE ARACI BANKA

Senet (Md. 5, 8, 16/5): TL, emre yazılı, rücu edilebilir; firma keşideci, aracı banka son cırantı, TCMB'ye rehin cirosu. Tekli senet (anapara + faiz + masraf) veya tek dilimli kullanımda çoklu senet. TCMB ek olarak başka banka avalı / kesin teminat mektubu isteyebilir.

Aracı banka (Md. 13, Ek1): Proje finansmanı birimi olan banka; Md. 9 / Ek1 uygunluk, Md. 7 kredi değerliliği tespiti ve izlemesi, limit kontrolü, taahhüt takibi ve yaptırım ödemeleri bankanın sorumluluğunda. TCMB firmayı ayrıca incelemeyiz; alacağını bankanın TCMB nezdindeki hesaplarından resen tahsil eder.

Denetim (Md. 20/7, 23): TCMB kullanımı banka nezdinde denetleyebilir; firmanın finansman yapısını ve TL/YP kredilerini izleyebilir.

YAPTIRIMLAR — M D . 1 9

Şart ihlali

Md. 9 / Ek1 şartları sağlanmıyorsa kredi geri çağrılır, tahsis iptal; bakiye 5 iş gününde tek seferde ödenir; kullanım tarihinden itibaren gecelik borç verme faizi $\times 1,5$ yaptırım; 3 yıl başvuru yasağı.

Gecikme

Vadeden ödemeye kadar her gün gecelik borç verme faizi $\times 1,5$ + BSMV; vadeyi izleyen 2. iş günü protesto ve TBB Risk Merkezi bildirimi; kredi değerliliği kaybında bakiye 2 iş gününde.

Taahhüt gerçekleşmezse

Gerçekleşmeyen oranda anaparaya, kullanımdan ödemeye kadar gecelik borç verme faizi üzerinden yaptırım + BSMV; vadesi dolmamış kredide taksitlerle; 5 yıl başvuru yasağı.

Faiz farklılaştırma ihlali

İndirim şartı sonradan sağlanmıyorsa yararlanılan fark $\times 1,5$ yaptırım (yalnızca genel kanaldaki indirimler için; ÖFB kanalımda indirim yok).

EKONOMİYE GENEL BAKIŞ

*Bültenin bu bölümünde
2026 yılı yatırım teşvik
verilerinin değerlendirilmesi
paylaşılmaktadır.*

Ferda Besli
İSO Danışmanı

ferda.besli@besfin.com

Türkiye yatırım teşvik sisteminde son bir yılda yalnızca mevzuatı değil, yatırımın seçilme ve finanse edilme biçimini de değiştiren önemli bir dönüşüm yaşandı.

9903 sayılı Karar'ın ilk 13 aylık sonuçları bize net bir şey söylüyor: sistem daha az sayıda fakat daha büyük ölçekli yatırımı destekleyen bir yapıya doğru ilerliyor.

Haziran 2025–Haziran 2026 döneminde 5.173 yatırım teşvik belgesiyle 1,12 trilyon TL sabit yatırım ve 124 binin üzerinde istihdam öngörüldü. Eski sistemin son tam yılıyla yıllık bazda karşılaştırıldığında belge sayısı belirgin biçimde azalırken belge başına yatırım 104 milyon TL'den 216 milyon TL'ye çıktı. Yani teşvik sisteminde hacimden ölçeğe doğru açık bir yön değişimi var.

Bu değişimin en görünür olduğu alan enerji. Enerjinin toplam yatırım içindeki payı %14,7'den %30,1'e yükselirken, belge başına ortalama yatırım 1,1 milyar TL'yi aştı. İmalat hâlâ 3.689 belgeyle sistemin ana gövdesini oluşturuyor; ancak büyük yatırım tutarlarının enerji tarafında yoğunlaşması yatırım kompozisyonunu değiştiriyor. Bu nedenle yeni dönemi yalnızca “daha az teşvik belgesi” üzerinden değil, hangi sektörlere ne büyüklükte sermaye yöneldiği üzerinden okumak gerekiyor.

Bölgesel tarafta da eski sisteme göre bir dengelenme var. I. Bölge'nin yatırım payı %44,8'den %39'a gerilerken VI. Bölge'nin payı %5,7'den %8,3'e çıktı. Ancak 9903 döneminin kendi içinde I. Bölge payının son aylarda yeniden yükselmesi, bu dengenin henüz kesinleşmediğini gösteriyor. Dolayısıyla bölgesel teşviklerin gerçek etkisini değerlendirmek için birkaç dönem daha veri görmek gerekecek.

2026'nın ilk yarısında ise yatırım iştahının miktar tarafında bir yavaşlama görüyoruz. Belge sayısı %12,5, sabit yatırım %11,4 azalırken öngörülen istihdam %5 arttı. Belge başına yatırımın yaklaşık 186 milyon TL seviyesinde korunması, daralmanın proje ölçeğinden çok proje sayısından geldiğini düşündürüyor. Bir başka ifadeyle sistem büyük proje üretmeye devam ediyor; ancak yeni proje akışı önceki yarıyla göre daha zayıf.

Bu noktada Eylül 2026'da gelen finansman düzenlemeleri resmin ikinci yarısını oluşturuyor. Teşvik sistemi yatırımları daha seçici hale getirirken, finansman sistemi yatırımcıya ikinci bir erişim kanalı açıyor. TSP modeli 1 milyar TL ve üzerindeki stratejik yatırımlar için daha yüksek limit, daha uzun vade ve daha avantajlı fiyatlandırma sunmaya devam ediyor.

Buna karşılık yeni Öncelikli Finansman Belgesi, 100 milyon TL'den başlayan yatırımların YTAK'a erişimini mümkün hale getiriyor; azami 1 milyar TL finansman, 5 yıl vade ve 1 yıl ödemesiz dönem sağlıyor.

Bence burada asıl değişiklik şu: Türkiye önce teşvik tarafında seçiciliği artırdı, şimdi finansman tarafında erişim tabanını genişletiyor. 9903 “hangi yatırım desteklenecek?” sorusunu yeniden tanımladı; YTAK ve Öncelikli Finansman Belgesi ise “bu yatırım nasıl finanse edilecek?” sorusuna daha geniş bir cevap veriyor. OVP'nin imalat sanayi, ihracat ve teknoloji yoğun üretimi büyümenin merkezine koyması da bu iki politikanın aynı çerçevede ilerlediğini gösteriyor.

Yatırımcı açısından artık tek başına teşvik belgesine sahip olmak yeterli değil. Projenin doğru teşvik kanalına girmesi, ölçeğinin ilgili eşikleri karşılaması, finansman belgesi için gerekli kriterleri sağlaması ve kredi yapısının yatırımın nakit akışıyla doğru eşleşmesi gerekiyor. Büyük ve stratejik projelerde TSP; daha geniş imalat tabanında ise Öncelikli Finansman Belgesi ayrı iki finansman rotası oluşturuyor.

Özetle, yeni dönemin ana kelimesi artık “teşvik” değil, “uygunluk”. Doğru sektör, doğru ölçek, doğru belge ve doğru finansman yapısı bir araya geldiğinde yatırımcı açısından son yılların en kapsamlı yatırım destek mimarilerinden biri ortaya çıkıyor. Bundan sonraki kritik gösterge ise bu mimarinin yalnızca büyük yatırım tutarları üretip üretmediği değil; imalat yatırımı, ihracat, teknoloji seviyesi ve gerçekleşen istihdam üzerinde ne ölçüde somut sonuç verdiği olacak.

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

S

Bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilirsiniz.

- ✕ ist_sanayiodasi
- 📷 istanbulsanayiodasi
- in İstanbul Sanayi Odası
- 📺 istanbulsanayiodasi
- f istanbulsanayiodasi
- 📞 İstanbul Sanayi Odası

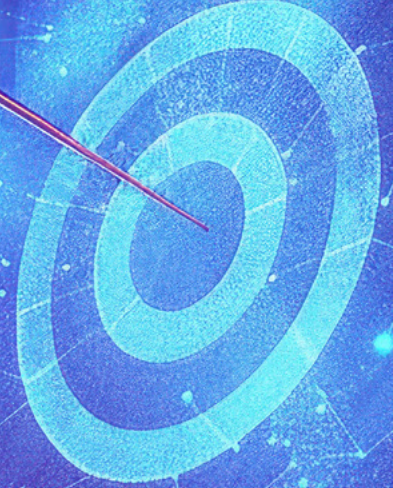
İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Avrupa İş Destegi Yanınızda
Avrupa İşletmeler Ağı
İSTANBUL

İhracat yapmak veya mevcut ihracat
pazarlarını geliştirmek isteyen firmalar için;

İSO Hedef Pazar Araştırması Danışmanlığı Hizmeti Yanınızda!

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO TEŞVİK MASASI

Devlet Desteklerine Kolayca Erişim

Firmanıza uygun teşvik, destek ve hibe fırsatlarını takip ediyor,
en uygun seçeneklere ulaşmanızı sağlıyoruz.

DETAYLI BİLGİ İÇİN

Teşvik Masası Koordinatörü S. Selin ALGAN

Tel: (0212) 252 29 00 - 261

e-posta: tesvikmasasi@iso.org.tr

